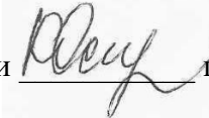

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено
на засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 30.08.2021 р.)

Завідувач кафедри проф. Островська К.О.

**Силабус з вибіркової дисципліни «Світові моделі та стандарти соціальної роботи»,
що викладається в межах ОПШ для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 231 Соціальна робота
ОПШ «Соціально-психологічна реабілітація»**

Львів 2021 р.

Силабус дисципліни

«СВІТОВІ МОДЕЛІ ТА СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

2021-2022 навчальний рік

Назва дисципліни	Світові моделі та стандарти соціальної роботи
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
Викладач (-і)	Корнят Віра Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи,
Контактна інформація викладача	ел. пошта: vira.kornyat @lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекційних/практичних занять (за попередньою домовленістю). Передбачені онлайн консультації в Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід надіслати запит на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/master

Інформація про дисципліну	<p>Дисципліна «Світові моделі та стандарти соціальної роботи» є вибірковою дисципліною зі спеціальності <u>231 Соціальна робота</u> для ОПП «Соціально-психологічна реабілітація», яка викладається у I-III семестрі (I-III семестрах для студентів заочної форми навчання) в обсязі <u>4</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
Коротка анотація дисципліни	<p>Курс «Світові моделі та стандарти соціальної роботи» призначено для магістрів першого року денної форми навчання. Цей курс дозволить студентам – магістрам визначити поняття теорії та моделі соціальної роботи, розуміти еволюцію знань і концепцій у соціальній роботі, її специфічні теорії, моделі та підходи, міжнародні стандарти соціальної роботи та їхнє нормативно-правове регулювання.</p> <p>Очікується, що під час навчання студенти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ретельного опрацюють навчальні матеріали: <ul style="list-style-type: none"> - вивчать та засвоять поняття й основні положення щодо розуміння теоретичного підґрунтя виникнення понять «теорія» та «модель» у соціальній роботі; - вмітимуть ідентифікувати ключові теорії, що сприяли розвитку соціальної роботи та основні і специфічні моделі практичної діяльності в галузі соціальної роботи; - вмітимуть надавати критичну оцінку та аналіз нормативно-правовим документам, що декларують моделі та стандарти соціальної роботи в світі; - знатимуть особливості застосування специфічних та основних моделей соціальної роботи у практичній діяльності, їхні сильні та слабкі сторони (обмеження), методи та техніки, які вони пропонують. 2. Засвоять вміння та навички критичного аналізу досвіду практики міжнародної соціальної роботи: <ul style="list-style-type: none"> - розроблять (у команді) проект-презентацію «Ефективність моделі соціальної роботи: переваги та недоліки» (на прикладі однієї із вивчених моделей), яку успішно презентують та захистять; - візьмуть участь у взаємооцінюванні авторських презентацій на тему «Міжнародні стандарти соціальних послуг», отримають оцінку та коментарі на свою підготовлену концепцію від інших учасників курсу, а також отримають оцінку за свою роботу в ролі експерта від викладача курсу.

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Світові моделі та стандарти соціальної роботи» є формування розуміння глобальної методології соціальної роботи; поширення знань про сучасні теорії та моделі соціальної роботи, що забезпечить здатність до (цілі):</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння теорій соціальної роботи; - зв'язок моделі соціальної роботи з існуючими теоріями; - розуміння сучасних тенденцій розвитку соціальної роботи; - вміння ідентифікувати моделі соціальної роботи, їхні слабкі та сильні сторони, особливості застосування у практичній діяльності; - здійснювати критичний аналіз нормативно-правової бази, що декларує стандарти соціальної роботи в Україні та світі; - знання успішних практик використання різноманітних моделей соціальної роботи, опираючись на локальні знання та соціальний контекст; - вміння створювати презентації використання моделей соціальної роботи на практиці.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adams, R., Dominelli, L., & Payne, M. (Eds.). (2017). <i>Social work: Themes, issues and critical debates</i>. Macmillan Education UK. 2. Healy, L. M., & Thomas, R. L. (2020). <i>International social work: Professional action in an interdependent world</i>. Oxford University Press. 3. Horishna, N. (2017). Сучасні тенденції розвитку соціальної роботи та підготовки соціальних працівників. <i>Social work and education, 4(2)</i>, 8-22. 4. Joseph, D. D. (2017). Social work models for climate adaptation: the case of small islands in the Caribbean. <i>Regional environmental change, 17(4)</i>, 1117. 5. Levenson, J. (2017). Trauma-informed social work practice. <i>Social Work, 62(2)</i>, 105-113. 6. Makarov, V., Shimanovskaya, Y., Tyapkina, T., Firsov, M., Sizikova, V., Rostovskaya, T., & Kozlovskaya, S. (2017). Innovative models of social activity and their adaptation to social work. <i>Espacios, 38(43)</i>, 30. 7. Manago, B., Davis, J. L., & Goar, C. (2017). Discourse in action: Parents' use of medical and social models to resist disability stigma. <i>Social Science & Medicine, 184</i>, 169-177. 8. Närhi, K., & Matthies, A. L. (2018). The ecosocial approach in social work as a framework for structural social work. <i>International Social Work, 61(4)</i>, 490-502. 9. Nykolaieva, V. (2020). Сучасні інновації у державному управлінні системою соціальної роботи: переваги та перепони. <i>Public Administration and Regional Development, (8)</i>, 654-678.

10. Rodat, S. (2019). Listening In Verbal Communication: Aspects Regarding Active Listening In Theoretical Models Of Social Work. *Annals of the University of Craiova for Journalism, Communication and Management*, 5(1), 139-158.
11. Slozanska, H., & Polishchuk, V. (2019). Соціальна робота в громаді за кордоном: історія та сучасні тенденції розвитку. *Social work and education*, 6(4), 390-407.
12. Thompson, N. (2020). *Understanding social work: Preparing for practice*. Red Globe Press.
13. Turner, F. J. (Ed.). (2017). *Social work treatment: Interlocking theoretical approaches*. Oxford University Press.
14. Бойко О. М., (2017). Глобальне визначення соціальної роботи та український контекст / О. М. Бойко // *Наукові записки НаУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота* (199). С. 85-90.
15. Вакуленко, О. В. (2017). Теоретичні стратегії і моделі профілактики негативних явищ та ФЗСЖ. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені МП Драгоманова. Серія II: Соціальна робота. Соціальна педагогіка*, (23), 14-19.
16. Ісаченко, В. П., & Гончар, І. Г. (2018). Ведення випадку у соціальній роботі: актуальні методи та особливості документування. *Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер.: Педагогічні науки*, (167), 50-54.
17. Кубіцький, С. О. (2017). Аналіз освітньо-професійних програм підготовки фахівців за спеціальністю 231 Соціальна робота. *ScienceRise. Pedagogical Education*, (6), 18-22.
18. Пришляк, О. Ю. (2018). Формування міжкультурної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід.
19. Семигіна Т.В. (2021). Міжнародна соціальна робота: пріоритети та стандарти. *Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму*. 175 с.
20. Семигіна, Т. (2018). Розвиток власних теорій соціальної роботи: глобальні тенденції. *Київ: КНУ імені Тараса Шевченка*, 190-194.
21. Семигіна, Т. (2018). Чому соціальна робота набуває зеленого кольору?. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*, (2), 11-27.
22. Семигіна, Т. (2019). Нові глобальні етичні принципи соціальної роботи. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*, (1), 70-85.
23. Семигіна, Т. В. (2015). Міжнародна соціальна робота: глобальні пріоритети соціального розвитку і нове визначення соціальної роботи. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*, (1-2), 6-11.

	<p>24. Семигіна, Т. В. (2018). Сучасна соціальна робота: чи виправдане стирання меж. <i>Перспективи розвитку соціальної педагогіки в Україні: Матеріали круглого столу (24 травня 2018 року, Київ)</i>. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 84-89.</p> <p>25. Сірий, Є. В. (2018). Вибудова пізнавальної моделі соціальної напруженості: дискусійні аспекти. <i>Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія</i>, (1 (11)), 095-103.</p> <p>26. Спіріна, Т. П., Лях, Т. Л., & Рогожинська, В. Є. (2020). Принципи міждисциплінарної взаємодії у соціальній роботі. <i>Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка</i>, 27(3), 224-228.</p> <p>27. Ярошенко, А., & Семигіна, Т. (2019). Феміністична соціальна робота як професійне інвестування в жіночу солідарність. <i>Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму</i>, (1), 13-29.</p> <p>Додаткові ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Воіко, О., & Kavachenko, N. (2020). Соціальна робота у сфері психічного здоров'я в Україні: сучасні виклики. <i>Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»</i>, (2 (47)), 23-27. 2. Karagodina, O., Pozhydaieva, O., & Semigina, T. (2020). Практика соціальної роботи в умовах карантинних обмежувальних заходів: швидка оцінка та уроки. <i>Social work and education</i>, 7(4), 452-465. 3. Savelchuk, I. (2020). Сутнісні й змістові характеристики становлення теорії та практики соціальної роботи. <i>Social work and education</i>, 7(4), 436-451. 4. Вольф, О. (2020). Вітчизняний і міжнародний досвід інтеграції питань щодо паліативної та хоспісної допомоги в освіту фахівців із соціальної роботи та з середньою медичною освітою. <i>Соціальна робота та соціальна освіта</i>, (4), 50-59. 5. Николаева, В. І. (2020). Вплив новітніх концепцій державного управління в країнах ЄС на розвиток системи соціальної роботи. <i>Ефективність державного управління</i>, (62).
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Всього: 120 год.</p> <p>36 години аудиторних занять. З них 18 годин лекцій, 18 годин практичних занять (для студентів денної форми навчання), 84 год. самостійної роботи.</p> <p>16 години аудиторних занять. З них 8 годин лекцій, 8 годин практичних занять (для студентів заочної форми навчання), 104 год. самостійної роботи.</p>

Компетентності та програмні результати навчання (за освітньою програмою)

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

ФК 7. Здатність до професійної рефлексії.

ФК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини,

соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

ФК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

ФК15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.

ФК16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях

ПРН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН11. Організувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командо-утворення та координувати командну роботу.

ПРН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.

	<p>ПРН17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.</p> <p>ПРН18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.</p> <p>ПРН19. Виконувати практики соціально-психологічної реабілітації щодо вразливих груп клієнтів, організовувати надання їм комплексної допомоги, підтримки, інтеграцію у соціум.</p> <p>ПРН20. Визначати стратегічні цілі соціального розвитку громади, регіону, розробляти план розвитку громади та застосовувати методи і прийоми активізації й консолідації членів громади щодо його реалізації.</p> <p>ПРН 21. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.</p>
Ключові слова	Моделі соціальної роботи, стандарти соціальної роботи, екзистенціальні моделі, біхевіористичні моделі, психодинамічні моделі, підхід, орієнтований на сильні сторони клієнтів, зелена соціальна робота, феміністично-радикальна модель соціальної роботи, сімейна та соціальна терапія, сталий розвиток, соціально-екологічна модель, системна соціальна робота, завдання, орієнтоване на рішення, кризове втручання, кейс-менеджмент, наснаження.
Формат курсу	Очний, заочний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Теорії соціальної роботи», «Технології соціальної роботи в Україні та світі», «Деонтологія соціальної роботи».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, демонстрація, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), кейс-метод, презентація, виконання індивідуальних та групових завдань (проектів).
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, ПК, фліпчарт, маркери.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Робота на 18 практичних заняттях: 36 балів Підготовка 1 групового проєкту: 14 балів Підготовка презентації: 20 балів Залік: 30 балів</p> <hr/> <p>Академічна доброчесність: Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, використання без дозволу інформації з проєктів інших учасників курсу становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності.</p> <p>Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених у курсі.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання усіх завдань, за підготовлений груповий проєкт, його захист та презентацію; роль експерта у оцінюванні проєктів інших студентів, а також за індивідуальну авторську презентацію успішної практики міжнародної соціальної роботи. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>
<p>Питання для підготовки до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та тлумачення понять «теорія» та «модель» у соціальній роботі, їх розуміння та застосування. 2. Сучасні уявлення щодо призначення теорій та моделей соціальної роботи. Хронологія розвитку методології у соціальній роботі. 3. Розробка власних теорій та концепцій соціальної роботи. 4. Формування інтегральної (глобальної) теорії соціальної роботи, використання місцевих знань. 5. Розвиток методології залучення (participatory methodology) у соціальній роботі.

6. Психодинамічна модель. Ключові техніки психодинамічного підходу (перенесення(трансфер), контрперенесення, інтерпретація). Критика психодинамічного підходу.
7. Біхевіористські та когнітивні моделі. Методи і техніки біхевіористської моделі соціальної роботи (метод класичного обумовлення, метод систематичної десенсибілізації, поведінковий контракт, соціальне моделювання).
8. Гуманістично-екзистенційні підходи. Використання екзистенційної моделі у соціальній роботі (логотерапія, дереклексія, модифікація основних настанов, нусогенний невроз, бібліотерапія, “буття в собі”, “буття для себе”).
9. Системна модель соціальної роботи.
10. Соціально-екологічна модель.
11. Модель рольової теорії.
12. Соціально-радикальна модель.
13. Теорія кризового втручання.
14. Зосереджена на завданні модель.
15. Сімейна терапія.
16. Психосоціальна терапія.
17. Специфічні моделі і знання для практики.
18. Поняття «кризове втручання» у соціальній роботі.
19. Чинники зниження здатності індивіда протистояти стресовим ситуаціям. Наслідки кризи.
20. Модель кризового втручання та її застосування у практичній діяльності. Найпоширеніші методи кризового втручання: кризове консультування та інтенсивний догляд (опіка).
21. Методи моделі кризового втручання: Методика вербалізації емоційних станів; програвання взаємних ролей; інструкція (порада); методика опосередкованого спілкування; сімейне обговорення; техніка формування навичок і вмінь.
22. Неefективне «кризове втручання», перешкоди та обмеження використання моделі у інтервенціях соціальної роботи.
23. Концептуальна рамка, мета та завдання теорії наснаження.
24. Наснаження як підхід, теорія, модель та метод у соціальній роботі.
25. Обмеження та особливості застосування моделі наснаження із різними групами клієнтів соціальної роботи.
26. Кейс-менеджмент, фокусований на сильні сторони клієнта. Особливості застосування в практичній діяльності.
27. Консультація, орієнтована на рішення та девелопментські (розвивальні) моделі соціальної роботи в

- громаді: (модель розвитку активів громади (ABCD); модель сталого розвитку)
28. Формування й утвердження екологічного підходу. Теоретичний стрижень екологічної теорії.
  29. Концепції практичної роботи за екологічною моделлю (концепції життєвого стресу, концепції протистояння, концепції ніші та ареалу, концепції родинності, концепції життєвих навичок).
  30. Завдання соціальних працівників та методи і функції у межах екологічного підходу.
  31. Транс-теорія і її тлумачення у соціальній роботі.
  32. Особливості транс теоретичного підходу до зміни поведінки.
  33. Стадії зміни поведінки за транс-теоретичною моделлю соціальної роботи .
  34. Застосування рольової теорії в практичній соціальній роботі.
  35. Техніки використовувані у застосуванні теорій ролей.
  36. Цінності теорії ролей.
  37. Ролі соціального працівника.
  38. Бачення ролі з позицій символічного інтеракціонізму.
  39. Етапи діяльності відповідно до зосередженої на завданні моделі соціальної роботи (вивчення проблеми, узгодження мети і часових меж роботи, виконання завдань).
  40. Застосування зосередженої на завданні моделі соціальної роботи у практиці. Обмеження моделі.
  41. Глобальна перспектива розвитку соціальної роботи.
  42. Перспектива соціального розвитку. Сталий розвиток суспільства і його роль у сучасній практиці соціальної роботи.
  43. Теорія екологічної або «зеленої» соціальної роботи як підґрунтя виникнення соціально-екологічної моделі.
  44. Філософія екології у соціальній роботі.
  45. Підходи, форми та методи екологічної моделі соціальної роботи.
  46. Загальна теорія систем. Базисні системи соціальної роботи.
  47. Фази та асоційовані професії в практиці соціальної роботи за Е.Пінкусом та Е. Мінахеном (Малколм Пейн).
  48. Концепції соціальних систем. Застосування теорій систем до практики соціальної роботи.
  49. Обмеження та цінності застосування системних ідей.
  50. Головні ідеї радикальної моделі соціальної роботи. Застосування радикальних підходів.
  51. Радикальний фемінізм у практиці соціальної роботи. Феміністична модель соціальної роботи за Л. Домінеллі.
  52. Міжнародний досвід використання стандартів соціальних послуг (Німеччина, Австрія, Канада, США Нова Зеландія, Великобританія, Казахстан).

	<p>53. Нормативно-правове регулювання стандартів соціальних послуг у світі.</p> <p>54. Інваріанти стандартів соціальних послуг.</p> <p>55. Етика міжнародної соціальної роботи: принципи і стандарти.</p> <p>56. Упровадження в Україні стандартів якості соціальних послуг населенню.</p>
Опитування	По завершенню курсу студентам надано анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу та якості викладання навчального матеріалу автором курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.** * Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1.	Тема 1. Поняття «теорії» та «моделі» у сучасній соціальній роботі.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Мозковий штурм, робота в команді.	Джерела: 2, 6; 20,22,24	Опрацювати матеріали лекції. 1. Визначення та тлумачення понять «теорія» та «модель» у соціальній роботі, їх розуміння та застосування. 2. Сучасні уявлення щодо призначення теорій та моделей соціальної роботи.	1 тиждень
2.	Тема 2:.. Методологія соціальної роботи.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Джерела: 1, 2, 4, 6; 20,22,24	Опрацювати матеріали лекції. 1. Хронологія розвитку методології у соціальній роботі. 2. Розробка власних теорій та концепцій соціальної роботи. 3. Формування інтегральної (глобальної) теорії соціальної роботи, використання місцевих знань. 4. Розвиток методології залучення (participatory methodology) у соціальній роботі.	2 тиждень

3.	Тема 3: Моделі соціальної роботи засновані на психологічно-орієнтованій теорії.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Робота в команді (аналіз моделі соціальної роботи) – 6 год.	Джерела: 2, 6; 12, 15, 20,22,24	Опрацювати матеріали лекції. 1. Психодинамічна модель. Ключові техніки психодинамічного підходу (перенесення(трансфер), контрперенесення, інтерпретація). Критика психодинамічного підходу. 2. Біхевіористські та когнітивні моделі. Методи і техніки біхевіористської моделі соціальної роботи (метод класичного обумовлення, метод систематичної десенсибілізації, поведінковий контракт, соціальне моделювання). 3. Гуманістично-екзистенційні підходи. Використання екзистенційної моделі у соціальній роботі (логотерапія, дерефлексія, модифікація основних настанов, нусогенний невроз, бібліотерапія, “буття в собі”, “буття для себе”).	3 тиждень
4.	Тема 4: Соціологічно-орієнтовані моделі соціальної роботи.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Мозковий штурм.	Джерела: 1, 2, 6; 14, 20,22,24,26	Опрацювати матеріали лекції. 1. Системна модель соціальної роботи. 2. Соціально-екологічна модель. 3. Модель рольової теорії. 4. Соціально-радикальна модель.	4 тиждень
5.	Тема 5. Біопсихосоціальні та холістичні моделі соціальної роботи.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Робота в команді. Взаємооцінювання, дискусія.	Джерела: 2, 6; 20,22,24	Опрацювати матеріали лекції. 1. Теорія кризового втручання. 2. Зосереджена на завданні модель. 3. Сімейна терапія. 4. Психосоціальна терапія.	5 тиждень

6.	Тема 6: Специфічні моделі соціальної роботи: «кризового втручання».	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Виконання індивідуального завдання: презентація «Модель кризового втручання» - 6 год.	Джерела: 2, 6; 20,22,23, 24	Опрацювати матеріали лекції. 1. Специфічні моделі і знання для практики. 2. Поняття «кризове втручання» у соціальній роботі. 3. Чинники зниження здатності індивіда протистояти стресовим ситуаціям. Наслідки кризи. 4. Модель кризового втручання та її застосування у практичній діяльності. Найпоширеніші методи кризового втручання: кризове консультування та інтенсивний догляд (опіка). 5. Методи моделі кризового втручання: Методика вербалізації емоційних станів; програвання взаємних ролей; інструкція (порада); методика опосередкованого спілкування; сімейне обговорення; техніка формування навичок і вмінь. 6. Неefективне «кризове втручання», перешкоди та обмеження використання моделі у інтервенціях соціальної роботи.	6 тиждень
7.	Тема 7: Модель резилієнсу («наснаження») у сучасній соціальній роботі. Підхід, орієнтований на сильні сторони клієнтів.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Презентувати кейс-аналіз випадку (з практики) – 6 год. Дискусія.	Джерела: 2, 6; 16, 20,22,24	Опрацювати матеріали лекції. 1. Концептуальна рамка, мета та завдання теорії наснаження. 2. Наснаження як підхід, теорія, модель та метод у соціальній роботі. 3. Обмеження та особливості застосування моделі наснаження із	7 тиждень

				<p>різними групами клієнтів соціальної роботи.</p> <p>4. Кейс-менеджмент, фокусований на сильні сторони клієнта. Особливості застосування в практичній діяльності.</p> <p>5. Консультація, орієнтована на рішення та девелопментські (розвивальні) моделі соціальної роботи в громаді: (модель розвитку активів громади (ABCD); модель сталого розвитку)</p>	
8.	Тема 8: Особливості соціально-екологічної моделі.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Джерела: 2, 4, 6; 20,22,24	<p>Опрацювати матеріали лекції.</p> <p>1. Формування й утвердження екологічного підходу. Теоретичний стрижень екологічної теорії.</p> <p>2. Концепції практичної роботи за екологічною моделлю (концепції життєвого стресу, концепції протистояння, концепції ніші та ареалу, концепції родинності, концепції життєвих навичок).</p> <p>3. Завдання соціальних працівників та методи і функції у межах екологічного підходу.</p>	8 тиждень
9.	Тема 9: Транс-теоретична модель зміни поведінки.	Лекція, 4 год. Практичне заняття, 4 год.	Джерела: 2, 6; 20,22,24.	<p>Опрацювати матеріали лекції.</p> <p>1. Транс-теорія і її тлумачення у соціальній роботі.</p> <p>2. Особливості транс теоретичного підходу до зміни поведінки.</p> <p>3. Стадії зміни поведінки за транс-теоретичною моделлю соціальної роботи .</p>	9 тиждень

10.	Тема 10: Використання у соціальній роботі теорії ролей.	Лекція, 4 год. Практичне заняття, 4 год.	Джерела: 2, 6; 20, 21, 22,24	Опрацювати матеріали лекції. 1. . Класифікація та концепція теорії ролей. 2. Застосування рольової теорії в практичній соціальній роботі. 3. Техніки використовувани у застосуванні теорій ролей. 4. Цінності теорії ролей. 5. Ролі соціального працівника. 6. Бачення ролі з позицій символічного інтеракціонізм у.	10 тиждень
11.	Тема 11: Зосереджена на завданні модель соціальної роботи.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	Джерела: 2, 6; 20,22,24.	Опрацювати матеріали лекції. 1. Теоретичні основи зосередженої на завдання моделі. 2. Етапи діяльності відповідно до зосередженої на завданні моделі соціальної роботи (вивчення проблеми, узгодження мети і часових меж роботи, виконання завдань). 3. Застосування зосередженої на завданні моделі соціальної роботи у практиці. Обмеження моделі.	11 тиждень
12.	Тема 12: Підхід сталого забезпечення засобів до існування. Зелена соціальна робота.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Наукове есе («Чи можлива «зелена»	Джерела: 2, 6; 18, 20, 21, 22,24.	Опрацювати матеріали лекції. 1. Глобальна перспектива розвитку соціальної роботи. 2. Перспектива соціального розвитку. Сталий розвиток суспільства і його	12 тиждень

		соціальна робота в Україні?», 6 год.). Дискусія.		роль у сучасній практиці соціальної роботи. 3. Теорія екологічної або «зеленої» соціальної роботи як підгрунття виникнення соціально-екологічної моделі. 4. Філософія екології у соціальній роботі. 5. Підходи, форми та методи екологічної моделі соціальної роботи.	
13.	Тема 13: Системна модель соціальної роботи.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Самостійне завдання: Навести приклад застосування теорії систем на конкретному випадку (4 год).	Джерела: 2, 6; 20,22,24.	Опрацювати матеріали лекції. 1. Загальна теорія систем. Базисні системи соціальної роботи. 2. Фази та асоційовані професії в практиці соціальної роботи за Е.Пінкусом та Е. Мінахеном (Малколм Пейн). 3. Концепції соціальних систем. 4. Застосування теорій систем до практики соціальної роботи. 5. Обмеження та цінності застосування системних ідей.	13 тиждень
14.	Тема 14: Соціально-радикальна модель соціальної роботи. Феміністична соціальна робота.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Самостійна робота: Аналіз 2 публікацій, що висвітлюють особливості феміністичної	Джерела: 2, 6; 20,22,24, 27	Опрацювати матеріали лекції. 1. Головні ідеї радикальної моделі соціальної роботи. 2. Застосування радикальних підходів. 3. Радикальний фемінізм у практиці соціальної роботи. 4. Феміністична модель соціальної роботи за Л. Домінеллі.	14 тиждень

		соціальної роботи (6 год.).			
15.	Тема 15 Моделі терапевтичного втручання у соціальній роботі.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Презентація однієї з моделей терапевтичного втручання (4 год.).	Джерела: 2, 6; 20,22,24	Опрацювати матеріали лекції. 1. Сімейна терапія як модель соціальної роботи. Напрями сімейної терапії (структурна сімейна терапія, стратегічний, когнітивно-біхевіористський, екзистенційний підхід). 2. Теоретичні положення. Етапи процесу сімейної терапії. Техніки сімейної терапії. 3. Підходи, форми та методи соціально-екологічної моделі соціальної роботи. 4. Психосоціальна терапія як комплексний підхід у соціальній роботі, який передбачає тривалий соціальний супровід клієнта соціальним працівником. Методи роботи за психосоціальної моделі.	15 тиждень
16.	Тема 16. Міжнародні стандарти соціальних послуг.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Кабінетне дослідження нормативно-правових документів, що декларують стандарти	Джерела: 2, 6; 20,22,24, 25	Опрацювати матеріали лекції. 1. Міжнародний досвід використання стандартів соціальних послуг (Німеччина, Австрія, Канада, США Нова Зеландія, Великобританія, Казахстан). 2. Нормативно-правове регулювання стандартів соціальних послуг у світі. 3. Інваріанти стандартів соціальних послуг.	16 тиждень

		соціальних послуг (4 год.). Дискусія.			
17.	Тема 17. Імплементация стандартів соціальних послуг в Україні та світі.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год. Практичне завдання: Презентація стандарту соціальної послуги (2 год.). Дискусія.	Джерела: 2, 6; 20,22,24	1. Етика міжнародної соціальної роботи: принципи і стандарти. 2. Упровадження в Україні стандартів якості соціальних послуг населенню.	17 тиждень
18.	Письмовий залік (тест)	Залік (2 год.)	Джерела: 2, 6; 16, 19, 20,21, 22,24, 26, 27	Питання до заліку.	18 тиждень

Викладач _____